

Codul Aerian al Romaniei, consolidat cu Legea nr. 399/2005

Capitolul I - Prevederi generale

Sectiunea I - Domeniul de aplicare

Art. 1

Prevederile prezentului cod aerian se aplica activitatilor aeronautice civile si persoanelor fizice sau juridice care desfasoara aceste activitati in spatiul aerian national si pe teritoriul Romaniei, precum si celor care, prin activitatile desfasurate, pot pune in pericol siguranta zborurilor si securitatea aeronautica

Art. 2

- (1) Activitatile aeronautice civile pe teritoriul si in spatiul aerian national sunt reglementate prin prezentul cod aerian si prin alte acte normative in materie, prin Conventia privind aviatia civila internationala, semnata la Chicago la 7 decembrie 1944, denumita in continuare Conventia de la Chicago, precum si prin tratatele bi- si multilaterale, la care Romania este parte.

(2) Aplicarea prezentului cod aerian se face fara a aduce atingere suveranitatii depline si exclusive asupra spatiului aerian national, precum si reglementarilor specifice referitoare la aparare, ordine si siguranta nationala."

Sectiunea II - Termeni si definitii

Art. 3

In sensul prezentului cod aerian, termenii si definitiile utilizate au urmatorul inteles:

3.1. accident - eveniment legat de operarea/utilizarea unei aeronave, care se produce intre momentul in care o persoana se imbarca la bordul acesteia, cu intentia si cu dreptul legal de a efectua un zbor, si momentul in care toate persoanele aflate la bord sunt debarcate si in cursul caruia:

a) o persoana este ranita grav sau mortal, datorita faptului ca se gaseste:

- in aeronava;
- in contact direct cu orice parte a aeronavei, inclusiv cu bucatile care se detaseaza din aceasta;
- expusa direct jetului (aspiratiei sau suflului motoarelor ori elicelor), cu exceptia cazurilor in care ranile se datoreaza unor cauze naturale, autoranirilor sau sunt produse de alta persoana ori a cazurilor in care ranirile sunt produse in afara zonei ce este in mod normal disponibila pasagerilor sau membrilor echipajului;

b) aeronava sufera deteriorari sau o cedare de structura, care altereaza caracteristicile de rezistenta structurala, de performanta si de zbor si care, in mod normal, necesita o reparatie importanta sau inlocuirea componentelor afectate, cu exceptia defectarii motorului ori deteriorarii, cand deteriorarea este limitata la motor, capote sau la accesoriile sale ori cand este vorba despre deteriorari limitate la elice, la extremitatile aripilor, pneuri, frane, carenaje sau mici infundari ori perforatii in invelis;

c) aeronava a disparut sau este total inaccesibila;

3.2. act de interventie ilicita - act produs in mod ilicit, cu intentie, constand in:

- a) violenta impotriva uneia sau mai multor persoane la bordul unei aeronave la sol si in zbor, daca acel act poate sa periclitizeze siguranta aeronavei respective;
- b) distrugere a unei aeronave in serviciu sau provocare de avarii unei astfel de aeronave,

care o fac indisponibila pentru zbor ori care ii pot periclita siguranta in zbor;
c) amplasare sau favorizare a amplasarii prin orice mijloace a unui dispozitiv ori a unei substante care poate distruge o aeronava aflata in serviciu sau ii poate provoca avarii care sa o faca indisponibila pentru zbor ori care ii poate periclita siguranta in zbor;
d) distrugere sau avariere a mijloacelor de navigatie aeriana ori de interventie in functionarea lor, daca un asemenea act poate periclita siguranta aeronavelor in zbor;
e) comunicare intentionata a unor informatii false, punand astfel in pericol siguranta unei aeronave in zbor;
f) folosirea ilegala a oricarui dispozitiv, substanta sau arma pentru:

- producerea unui act de violenta impotriva uneia sau mai multor persoane, care provoaca ranirea grava ori moartea acestora, pe un aeroport care deserveste aviatia civila;
- distrugerea sau avarierea grava a facilitatilor care apartin aviatiei civile sau a aeronavelor care nu sunt in serviciu, dar se afla pe acel aeroport, ori pentru intreruperea serviciilor aeroportului, daca un asemenea act pune in pericol sau poate periclita siguranta aeroportului;

3.3. activitati aeronautice civile - totalitatea activitatilor legate de proiectarea, constructia, atestarea, reparatia, intretinerea si operarea aeronavelor civile, a aerodromurilor si a altor obiective de infrastructura de aeronautica civila, de serviciile de navigatie aeriana, de pregatirea personalului aeronautic civil, precum si a activitatilor aeronautice civile conexe acestora;

3.4. activitati aeronautice civile conexe - totalitatea serviciilor care contribuie direct la asigurarea desfasurarii activitatilor aeronautice civile;

3.5. administrator al aerodromului - persoana fizica sau juridica care conduce si gestioneaza un aerodrom aflat in proprietatea publica ori in proprietatea privata a unor persoane fizice ori juridice;

3.6. aerodrom - suprafata delimitata pe pamant sau pe apa, care cuprinde, eventual, cladiri, instalatii si echipamente, destinata sa fie utilizata, in totalitate ori in parte, pentru sosirea, plecarea si manevrarea la sol a aeronavelor. Aerodromul utilizat exclusiv pentru elicoptere se numeste heliport;

3.7. aeronava - aparatul care se poate mentine in atmosfera cu ajutorul altor reactii ale aerului decat cele asupra suprafetei pamantului;

3.8. aeronave de stat - aeronavele folosite pentru servicii militare, vamale sau de politie;

3.9. aeroport - aerodromul certificat pentru operatiuni de transport aerian public;

3.10. aeroport international - aeroportul nominalizat ca aeroport de intrare si de plecare, destinat traficului international al aeronavelor, si in care sunt asigurate facilitatile de control pentru trecerea frontierei de stat, pentru controlul vamal, de sanatate publica, pentru controlul veterinar si fitosanitar, precum si pentru alte facilitati similare;

3.11. agent aeronautic civil - orice persoana fizica sau juridica certificata sa desfasoare activitati aeronautice civile;

3.12. autorizare - confirmare oficiala data printr-un document eliberat in conformitate cu prevederile reglementarilor aeronautice romane, prin care se atesta capacitatea detinatorului de a desfasura activitatile aeronautice civile mentionate in acest document;

3.13. autorizatie de operator aerian - documentul care certifica faptul ca un operator aerian poate sa efectueze activitati de lucru aerian sau de aviatie generala;

3.14. bloc de spatiu aerian - un volum de spatiu aerian de dimensiuni definite in spatiu si timp, in cadrul caruia se furnizeaza servicii de navigatie aeriana;

3.15. bloc functional de spatiu aerian - un bloc de spatiu aerian care are la baza cerinte operationale si care reflecta necesitatea asigurarii unui management al spatiului aerian la un nivel mai integrat, fara a tine seama de granitele existente;

3.16. certificare - recunoasterea faptului ca un serviciu, un produs, o piesa sau un echipament, o organizatie sau o persoana se conformeaza cerintelor aplicabile, precum si eliberarea unui certificat relevant care atesta aceasta conformare; certificarea poate avea ca

- rezultat si conferirea unui drept, potrivit reglementarilor in vigoare;
- 3.17. certificat - documentul emis ca rezultat al certificarii in conformitate cu reglementarile specifice aplicabile;
- 3.18. certificat de operator aerian - documentul care certifica faptul ca un operator aerian are capacitatea de a efectua activitatile de transport aerian public prevazute in acesta;
- 3.19. certificat de navigabilitate/autorizatie - document individual prin care se atesta navigabilitatea unei aeronave;
- 3.20. certificat de inmatriculare/identificare - document individual care atesta inregistrarea unei aeronave, conferindu-i acesteia nationalitatea;
- 3.21. certificat de tip - documentul care defineste proiectul de tip al unei aeronave si atesta faptul ca acest proiect de tip se conformeaza cerintelor de navigabilitate aplicabile;
- 3.22. drept de trafic - dreptul unui operator aerian certificat de a transporta pasageri, bagaje, marfuri si/sau posta pe o ruta aeriana care deserveste doua sau mai multe aeroporturi interne ori internationale;
- 3.23. eveniment de aviatie civila - intrerupere operationala, defect, gresala sau orice alta circumstanta care are sau poate avea influenta asupra sigurantei zborului si care nu are ca rezultat un accident sau un incident grav;
- 3.24. facilitati - totalitatea serviciilor si baza materiala asociata acestora, asigurate pe un aerodrom in legatura cu intrarea si iesirea aeronavelor, persoanelor, bagajelor, marfurilor si altele asemenea, in traficul aerian intern si international;
- 3.25. forta majora - evenimentul de aviatie civila, incidentul sau orice circumstanta imprezibila si inevitabila care genereaza imposibilitatea temporara sau definitiva de a respecta cerintele autorizarii acordate;
- 3.26. incident - eveniment, altul decat un accident, asociat cu exploatarea unei aeronave, care afecteaza sau poate afecta siguranta exploatarei aeronavei;
- 3.27. incident grav - un incident ale carui circumstante arata ca un accident ar fi fost pe cale sa se produca;
- 3.28. investigatie tehnica - activitatea concreta de identificare, de strangere si de analiza a informatiilor pentru determinarea cauzelor unui incident sau accident de aviatie civila, emiterea concluziilor si, pe baza lor, stabilirea unor recomandari privind siguranta zborurilor, precum si formularea unor propuneri si recomandari de imbunatatire a activitatilor in vederea prevenirii accidentelor si incidentelor de aviatie;
- 3.29. licenta de lucru in perimetrul infrastructurii aeroportuare - document individual prin care se acorda unui agent economic dreptul de a desfasura activitati in perimetrul infrastructurii aeroportuare;
- 3.30. licenta de transport aerian - document individual prin care unui operator aerian, detinator al unui certificat, i se acorda dreptul de a efectua operatiunile de transport aerian public prevazute in acesta;
- 3.31. misiune - activitatea unui membru al echipajului din momentul in care acesta intra in serviciu, dupa o perioada de odihna corespunzatoare, dar inaintea inceperii unui zbor sau a unei serii de zboruri, pana in momentul in care acel membru al echipajului iese din serviciu dupa incheierea aceluia zbor sau a seriei de zboruri;
- 3.32. navigabilitate - caracteristica aeronavei pregatite pentru zbor, constand in conformarea acesteia la reglementarile de admisibilitate la zbor;
- 3.33. operator aerian - persoana fizica sau juridica angajata in operarea aeronavelor;
- 3.34. reglementari specifice - acte normative, proceduri sau standarde specifice unui domeniu de activitate;
- 3.35. securitate aeronautica - ansamblu de masuri, resurse materiale si forte umane, coordonate, mobilizate si utilizate in scopul protectiei aeronauticii civile impotriva actelor de interventie ilicita;
- 3.36. serviciu de navigatie aeriana - termen generic ce include serviciile de trafic aerian, serviciile de comunicatii aeronautice, navigatie si supraveghere in domeniul aeronautic,

serviciile meteorologice aeronautice si serviciile de informare aeronautica, definite conform reglementarilor specifice aplicabile;

3.37. servicii de trafic aerian - serviciile de control al traficului aerian (serviciile de control regional, de apropiere si de aerodrom), serviciile de informare a zborului, serviciile consultative de trafic aerian si serviciile de alarmare, definite conform reglementarilor specifice aplicabile;

3.38. servitute aeronautica - conditii, restrictii, obligatii impuse de reglementarile nationale si/sau internationale, in interesul sigurantei zborului;

3.39. siguranta zborului - capacitate a activitatii aeronautice constand in evitarea afectarii sanatatii sau pierderii de vieti omenesti, precum si a producerii de pagube materiale;

3.40. supervizarea sigurantei zborului - activitate constand in acordarea de certificate, supravegherea continua a mentinerii conditiilor asociate certificatelor respective, precum si a indeplinirii obiectivelor si nivelurilor de siguranta, potrivit reglementarilor specifice aplicabile;

3.41. supraveghere continua - procesele de verificare a indeplinirii in mod continuu si sistematic a conditiilor asociate acordarii unui certificat pe parcursul perioadei sale de valabilitate, precum si de luare a masurilor de siguranta necesare;

3.42. tehnica aeronautica - tehnica folosita in aeronautica, care intra sub incidenta normelor privind siguranta zborului;

3.43. trafic aerian - ansamblu de aeronave care, la un moment dat, se afla in zbor intr-un spatiu aerian determinat sau opereaza pe suprafata de manevra a unui aerodrom;

3.44. trafic aerian general - toate miscarile aeronavelor civile, precum si toate miscarile aeronavelor de stat, inclusiv cele ale aeronavelor militare, de vama si politie, care se efectueaza in conformitate cu procedurile Organizatiei Aviatiei Civile Internationale;

3.45. trafic aerian operational - toate miscarile aeronavelor civile si de stat care se efectueaza in conformitate cu reglementarile nationale, altele decat in conformitate cu procedurile Organizatiei Aviatiei Civile Internationale;

3.46. transportator aerian - operator aerian detinator al unui certificat de operator aerian in termen de valabilitate si, dupa caz, al unei licente de transport aerian;

3.47. zbor V.F.R. - zbor efectuat dupa regulile zborului la vedere

*) Conform Hotararii nr. 3/2001 Ministerul Lucrarilor Publice, Transporturilor si Locuintei preia toate drepturile si obligatiile Ministerului Transporturilor.

Capitolul II - Administrarea aviatiei civile in Romania

Art. 4

Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, in calitate de organ de specialitate al administratiei publice centrale si de autoritate de stat in domeniul aviatiei civile, are urmatoarele atributii specifice:

- a) elaboreaza strategia de dezvoltare a aviatiei civile, in conformitate cu politica economica a Guvernului si cu planurile de dezvoltare a transporturilor;
- b) emite, in conformitate cu strategia de dezvoltare, cerintele, standardele si recomandarile organizatiilor internationale de aviatie civila si tratatele internationale la care Romania este parte, reglementari specifice care stau la baza desfasurarii activitatilor aeronautice civile;
- c) reprezinta Guvernul, in domeniul aviatiei civile, in organismele internationale si comunitare specifice si in relatiile bilaterale cu alte state;
- d) asigura administrarea proprietatii publice a statului din domeniul aviatiei civile;
- e) emite reglementari specifice privind certificarea agentilor aeronautici civili si asigura eliberarea, prelungirea valabilitatii, validarea, echivalarea, modificarea, limitarea, suspendarea si revocarea licentelor si a documentelor de certificare a agentilor aeronautici civili;

- f) emite reglementari specifice privind siguranta si securitatea activitatilor aeronautice civile si supravegheaza respectarea acestora;
- g) emite reglementari specifice obligatorii pentru efectuarea transporturilor aeriene de marfuri periculoase;
- h) asigura organizarea spatiului aerian national, in conditiile prezentei legi, in colaborare cu organele specializate ale Ministerului Apararii Nationale;
- i) coordoneaza sistemul de securitate in domeniul aviatiei civile, aproba sistemele de facilitati aeronautice la nivelul aeroporturilor civile;
- j) investigheaza incidentele si accidentele din domeniul aviatiei civile si emite reglementari specifice privind raportarea si investigarea tehnica a acestora, in conditiile prezentei legi;
- k) reglementeaza si asigura exercitarea activitatilor de registru in aviatia civila;
- l) emite reglementari specifice privind certificarea tehnicii aeronautice si asigura certificarea acesteia;
- m) emite reglementari specifice privind certificarea personalului aeronautic civil si asigura eliberarea, prelungirea valabilitatii, validarea, echivalarea, modificarea, limitarea, suspendarea si revocarea licentelor si a documentelor de certificare pentru aceasta categorie de personal;
- n) asigura gestionarea frecventelor de telecomunicatii alocate aviatiei civile;
- o) asigura organizarea si functionarea serviciilor civile de navigatie aeriana in spatiul aerian al Romaniei, autorizeaza efectuarea zborurilor in spatiul aerian national, in limita competentelor legale;
- p) avizeaza, impreuna cu Ministerul Apararii Nationale, in cazul aerodromurilor exploatate in comun, efectuarea de lucrari supuse servitutilor de aeronautica civila;
- r) asigura, impreuna cu organele specializate ale ministerelor abilitate prin lege, asistenta operatiunilor de cautare si de salvare a aeronavelor civile implicate in accidente;
- s) emite reglementari pentru uniformizarea definitiilor si a abrevierilor utilizate in aviatia civila, in conformitate cu legislatia internationala;
- t) asigura certificarea aerodromurilor civile;
- u) organizeaza activitatea pentru constituirea fondului propriu de date statistice din domeniul aviatiei civile care se pune la dispozitie institutiilor abilitate;
- v) asigura cadrul legislativ si reglementarile necesare pentru dezvoltarea unui mediu concurential normal in domeniul transporturilor aeriene;
- x) emite reglementari specifice privind raportarea si investigarea evenimentelor de aviatie civila, precum si a actelor de interventie ilicita asupra aeronavelor civile;
- y) aproba tarifele percepute de organisme tehnice specializate, institutii publice sau operatori economici, ca urmare a prestarii activitatilor pentru care le-au fost delegate competente in conformitate cu prevederile prezentului cod aerian."

Art. 5

- (1) Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului asigura, direct sau prin delegare de competenta, si desemnarea unor organisme tehnice specializate institutii publice sau operatori economici -, elaborarea si punerea in aplicare a reglementarilor specifice, supervizarea sigurantei zborului, certificarea agentilor aeronautici civili, a personalului aeronautic civil si a tehnicii aeronautice, avizarea lucrarilor efectuate in zonele supuse servitutilor de aeronautica civila, inspectia de siguranta a zborului, investigarea tehnica a incidentelor si accidentelor in domeniul aviatiei civile, precum si inspectia si controlul de securitate aeronautica.
- (2) In cazul operatorilor economici, costurile aferente activitatilor delegate conform alin. (1) se acopera integral din tarifele percepute pentru activitatile respective.
- (3) Delegarea de competente se poate realiza in domenii de stricta specialitate, pentru care Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului trebuie sa aiba compartimente de specialitate."

Sectiunea I - Generalitati

Art. 6

(1) Spatiul aerian national reprezinta coloana de aer situata deasupra teritoriului de suveranitate al Romaniei, pana la limita inferioara a spatiului extraatmosferic.

(2) In spatiul aerian national se desfasoara atat trafic aerian general, cat si trafic aerian operational.

Art. 7

Art. 7. - In spatiul aerian national se pot stabili, in conformitate cu reglementarile specifice aplicabile:

a) spatii aeriene rezervate, destinate unor activitati aeronautice militare, de scoala, de sport aeronautic, de incercare si omologare a aeronavelor, precum si altor activitati stabilite prin reglementari specifice;

b) spatii aeriene restrictionate, constituite din zone periculoase, zone restrictionate sau zone interzise."

Art. 8

1) Sunt asimilate din punct de vedere al furnizarii serviciilor de navigatie aeriana cu spatiul aerian national:

a) spatiul aerian de deasupra zonei internationale a Marii Negre alocat Romaniei de Organizatia Aviatiei Civile Internationale, in baza acordurilor regionale de navigatie aeriana;

b) spatiul aerian al altor tari, in care a fost delegata Romaniei, permanent sau pe termen limitat, prin tratate internationale, furnizarea serviciilor de navigatie aeriana.

(2) Spatiul aerian national poate fi integrat din punct de vedere al furnizarii serviciilor de navigatie aeriana in unul sau mai multe blocuri functionale de spatiu aerian stabilite prin tratate incheiate de Romania cu alte state, in baza reglementarilor specifice aplicabile

Art. 9

Clasificarea spatiului aerian national din punct de vedere al asigurarii serviciilor de trafic aerian se stabileste in conformitate cu standardele elaborate de organizatiile internationale de aviatie civila la care Romania este parte contractanta.

Art. 10

In timp de pace Ministerul Transporturilor, impreuna cu Ministerul Apararii Nationale, organizeaza spatiul aerian national si stabileste principiile si regulile de folosire a acestuia pentru activitatile aeronautice civile sau militare, dupa caz.

Sectiunea II - Utilizarea spatiului aerian national

Art. 11

(1) Orice zbor in spatiul aerian national trebuie sa fie autorizat. Procedura de autorizare a zborurilor se reglementeaza prin hotarare a Guvernului.

(2) Decolarea si aterizarea aeronavelor civile se efectueaza pe aerodromuri certificate in acest scop, potrivit reglementarilor specifice, precum si pe alte terenuri sau suprafete de apa, in conditiile stabilite prin hotarare a Guvernului.

(3) Aeronavele de stat care opereaza intr-o portiune de spatiu aerian aflata sub controlul serviciilor de trafic aerian civile trebuie sa opereze ca trafic aerian general, respectand reglementarile specifice aviatiei civile, cu exceptia cazului in care se prevede altfel, prin procedurile de coordonare stabilite intre unitatile civile si militare ale serviciilor de trafic aerian, in conformitate cu prevederile art. 10

din prezentul cod aerian.

(4) Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, respectiv Ministerul Apararii Nationale, poate restrictiona sau interzice temporar desfasurarea traficului aerian general intr-o portiune ori in intreg spatiul aerian national din motive privind apararea, ordinea publica si siguranta nationala, conform atributiilor ce le revin.

Art. 11¹

In spatiul aerian national este interzisa operarea aeronavelor:

- a) care sunt echipate cu sau care transporta arme nucleare, chimice ori alte arme de distrugere in masa, cu exceptia celor prevazute de tratatele la care Romania este parte;
- b) la viteze supersonice, la altitudini mai mici de 10.000 m, cu exceptia zborurilor aeronavelor militare romane sau ale statelor aliate executate pentru indeplinirea misiunilor de lupta;
- c) care executa activitati de publicitate, folosind mijloace sonore.

Art. 11²

(1) Aeronavele civile cu capabilitate de flotabilitate, pe timpul cat se deplaseaza pe portiuni din apele teritoriale, care sunt organizate ca aerodromuri, se supun reglementarilor specifice aplicabile aeronavelor care opereaza pe aerodromuri.

(2) Aeronavele civile cu capabilitate de flotabilitate, pe timpul cat se deplaseaza pe ape, care nu sunt organizate ca aerodromuri, se supun reglementarilor specifice aplicabile navelor maritime, fluviale sau ambarcatiunilor pentru apele interioare.

(3) Aeronavele civile care opereaza pe nave maritime ori fluviale, pe timpul cat sunt pe nave, se supun reglementarilor specifice aplicabile navelor.

Art. 11³

(1) Orice activitate care nu intra in categoria activitatilor aeronautice civile, avand drept efect ajungerea in spatiul aerian a diverselor corpuri materiale care pot constitui un pericol pentru siguranta zborurilor aeronavelor, poate fi efectuata numai in conditiile autorizarii.

(2) Activitatile prevazute la alin. (1) si modul de autorizare a acestora se stabilesc prin reglementari specifice comune ale Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului si Ministerului Apararii Nationale."

Sectiunea III - Serviciile de navigatie aeriana

Art. 12

(1) Serviciile de navigatie aeriana se furnizeaza traficului aerian numai de catre agenti aeronautici certificati si desemnati in acest scop, potrivit reglementarilor specifice aplicabile.

(2) Portiunile de spatiu aerian national unde se furnizeaza servicii de trafic aerian civile se stabilesc in conformitate cu prevederile prezentului cod aerian si cu reglementarile specifice aplicabile.

(3) Furnizarea serviciilor de navigatie aeriana intr-un bloc functional de spatiu aerian, care include si spatiul aerian national, partial sau integral, se face in conformitate cu prevederile tratatului international referitor la acesta

Art. 13

(1) Toate aeronavele care opereaza in spatiul aerian national au obligatia achitarii unor tarife pentru utilizarea serviciilor de navigatie aeriana.

(2) Tarifele prevazute la alin. (1) sunt nediscriminatorii pentru aceleasi categorii de zboruri civile, indiferent de nationalitatea operatorilor aerieni si de statul de inmatriculare a aeronavei utilizate.

(3) Sunt scutite de la plata tarifelor pentru servicii de navigatie aeriana de ruta urmatoarele categorii de aeronave numai in cazul in care costurile acestor scutiri nu sunt aplicate celorlalti utilizatori care nu beneficiaza de astfel de facilitati:

- a) aeronave care efectueaza zboruri V.F.R.;

- b) aeronave militare romanesti care efectueaza zboruri militare, iar in cazul aeronavelor militare straine care efectueaza zboruri militare, pe baza de reciprocitate;
 - c) aeronave utilizate pentru interventii in zone calamitate;
 - d) aeronave care efectueaza zboruri exclusiv pentru transportul in misiune oficiala al monarhilor domnitori si al membrilor apropiati ai familiei, al sefilor de stat, al sefilor de guvern si al ministrilor. In toate cazurile misiunile oficiale vor fi confirmate prin indicatorul de statut corespunzator pe planul de zbor;
 - e) aeronave care efectueaza zboruri de cautare si salvare autorizate de un organ competent de cautare si salvare (SAR);
 - f) aeronave care efectueaza zboruri ce se termina la aerodromul de la care aeronava a decolat si in timpul carora nu s-a efectuat nici o aterizare intermediara;
 - g) aeronave a caror masa maxima certificata la decolare este strict mai mica de doua tone;
 - h) aeronave care efectueaza zboruri-scoala executate exclusiv in cadrul examenilor in vederea obtinerii licentei sau a unei calificari pentru echipajul de comanda si, pentru aceasta, este confirmata prin mentiunea corespunzatoare pe planul de zbor;
 - i) aeronave care efectueaza zboruri exclusiv in scopul verificarii sau testarii echipamentelor folosite ori care se intentioneaza sa fie folosite ca mijloace de sol pentru navigatia aeriana;
 - j) alte categorii de aeronave prevazute de lege.
- (4) Pot fi scutite, total sau partial, de la plata tarifelor prevazute la alin. (1) si alte categorii de aeronave, cu aprobarea Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului.
- (5) Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului poate interzice temporar accesul in spatiul aerian national al aeronavelor operatorilor aerieni care inregistreaza restante la achitarea tarifelor pentru utilizarea serviciilor de navigatie aeriana."

Art. 14

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 15

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Sectiunea IV - Raporturi juridice la bordul aeronavei civile

Art. 16

Faptele si actele juridice petrecute la bordul aeronavelor civile inmatriculate in Romania, precum si statutul juridic al incarcaturii aflate la bordul acestora, in timpul unui zbor international, dincolo de granitele Romaniei, sunt reglementate de legislatia romana, daca prin acordurile si conventiile internationale la care Romania este parte contractanta nu s-a stabilit altfel.

Capitolul IV - Nationalitatea si drepturile asupra aeronavelor civile

Sectiunea I - Nationalitatea si inmatricularea aeronavelor civile

Art. 17

- (1) O aeronava civila poate opera in spatiul aerian national numai daca detine un certificat de inmatriculare in conformitate cu prevederile Conventiei de la Chicago.
- (2) Certificatul de inmatriculare este document obligatoriu la bordul aeronavelor.
- (3) Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului poate stabili, prin reglementari specifice, categorii de aeronave civile care pot opera in spatiul aerian national fara a detine un certificat de inmatriculare.

Art. 18

- (1) O aeronava civila inmatriculata in Romania nu poate fi inmatriculata si in alt stat
- (2) Certificatul de inmatriculare emis de Ministerul Transporturilor va contine datele de identificare a aeronavei civile, insemnul de nationalitate si marca de ordine, care vor fi inscriptionate in mod vizibil pe aeronava civila, cat si datele de identificare a detinatorului si/sau a proprietarului.

Art. 19

- (1) Prin inmatricularea in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile din Romania, aeronava respectiva capata nationalitatea romana
- (2) Inmatricularea unei aeronave civile in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile si certificatul de inmatriculare nu constituie dovada detinerii legale sau a proprietatii asupra aeronavei civile in nici o actiune juridica in care detinerea sau proprietatea aeronavei respective este in litigiu.

Art. 20

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Sectiunea II - Drepturile asupra aeronavelor civile

Art. 21

Sunt recunoscute, fara discriminare, persoanelor fizice si juridice, romane sau straine, urmatoarele drepturi asupra aeronavelor civile:

- a) dreptul de proprietate;
- b) dreptul de folosinta in temeiul unui contract de inchiriere incheiat pe o durata determinata, caz in care locatarul capata si calitatea de detinator;
- c) dreptul detinatorului legal de a dobandi proprietatea prin cumparare, caz in care cumparatorul capata calitatea de proprietar;
- d) dreptul de a ipoteca ori de a greva aeronava civila sau componente ale acesteia cu orice drept real asemanator, constituit ca garantie a platii unei datorii, cu conditia ca un asemenea drept sa fie constituit conform legii statului de inmatriculare si transcris in registrul de sarcini al statului de inmatriculare a aeronavei civile.

Art. 22

- (1) Actele de proprietate sau de transmitere a proprietatii, de constituire de ipoteci sau a altor drepturi reale care privesc o aeronava civila sunt reglementate de legislatia nationala si se inscriu in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile.
- (2) Inscrierea in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile nu este constitutiva de drepturi si are ca efect numai opozabilitatea fata de terti a dreptului in scris.

Capitolul V - Aerodromurile civile

Art. 23

Aerodromurile civile pot fi proprietate publica sau proprietate privata, deschise ori inchise utilizarii publice

Art. 24

Infiintarea, functionarea si dezafectarea aerodromurilor civile sunt supuse reglementarilor specifice emise de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, cu avizul ministerelor abilitate, prin care se stabilesc cerintele tehnice, operationale, de siguranta a zborului, de securitate aeronautica si de protectie a mediului.

Art. 25

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 26

(1) Un aerodrom este deschis pentru operarea aeronavelor civile numai daca este certificat de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului.

(2) Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului tine registrul de evidenta a aerodromurilor civile certificate din Romania.

Art. 27

(1) Toate aeronavele civile care executa zboruri internationale cu originea/destinatia Romania sunt obligate sa decoleze si sa aterizeze pe un aeroport international sau deschis traficului aerian international.

(2) Conditiiile pentru certificarea aeroporturilor civile internationale sau deschise traficului aerian international se stabilesc prin hotarare a Guvernului, la propunerea Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului

Art. 28

1) Administratorii aerodromurilor civile au obligatia de a asigura conditiile prevazute de reglementarile specifice aplicabile privind aterizarea si decolarea in siguranta a aeronavelor, securitatea aeronautica, serviciile necesare aeronavelor la sol, precum si cele privind lupta impotriva incendiilor.

(2) Administratorii aeroporturilor civile vor asigura si existenta facilitatilor de ambulanta si prim ajutor pentru cazuri de urgenta si, dupa caz, a celor de vama, granita, fitosanitare, sanitar-veterinare si sanitar-umane."

Art. 29

(1) Operatorii economici si, dupa caz, organele competente ale statului care desfasoara activitati pe aerodromurile civile au obligatia de a respecta normele stabilite, in temeiul prezentului cod aerian si al reglementarilor specifice aplicabile, de catre administratorii aerodromurilor.

(2) Toate activitatile care se deruleaza in perimetrul unui aerodrom civil se desfasoara sub coordonarea administratorului aerodromului.

(3) Operatorii economici care desfasoara activitati in perimetrul aerodromurilor civile trebuie sa detina o licenta de lucru in acest perimetru, eliberata de administratorul aerodromului, in conformitate cu reglementarile specifice emise de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului."

Art. 30

Facilitatile si serviciile asigurate pe un aerodrom civil deschis utilizarii publice sunt accesibile, fara discriminare, tuturor aeronavelor civile.

Art. 31

(1) Tarifele stabilite pentru utilizarea facilitatilor si furnizarea serviciilor prevazute la art. 30 se aplica in mod nediscriminatoriu, indiferent de nationalitatea aeronavei civile, si se publica in conformitate cu reglementarile internationale de aviatie.

(2) Pe aerodromurile civile deschise utilizarii publice sunt scutite de la plata tarifelor aeroportuare de pasager, aterizare, stationare si iluminat, precum si a tarifelor pentru servicii de navigatie aeriana terminala urmatoarele categorii de aeronave:

a) aeronavele militare romanesti;

b) aeronavele militare straine, pentru care exista acorduri bilaterale in acest sens, incheiate in conformitate cu prevederile legale in vigoare, la cererea Ministerului Apararii Nationale;

c) aeronavele care executa zboruri exclusiv pentru transportul in misiune oficiala al monarhilor

domnitori si al membrilor apropiati ai familiei, al sefilor de stat, al sefilor de guvern si al ministrilor. In toate cazurile misiunile oficiale vor fi confirmate prin indicatorul de statut corespunzator pe planul de zbor;

d) aeronavele care executa zboruri in folosul Organizatiei Natiunilor Unite, Crucii Rosii sau al Semilunii Rosii;

e) aeronavele civile care efectueaza misiuni de cautare si de salvare sau transporta personal si materiale in cadrul acestor misiuni;

f) aeronavele care efectueaza misiuni umanitare si de ajutorare urgenta;

g) aeronavele care sunt nevoite sa aterizeze datorita unor cauze tehnice, din cauza conditiilor meteorologice nefavorabile sau a unor situatii de forta majora;

h) aeronavele care aterizeaza din dispozitia Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului si/sau a Ministerului Apararii Nationale;

i) alte categorii de aeronave prevazute de lege.

(3) Pot fi scutite, total sau partial, de la plata tarifelor prevazute la alin. (1) si alte categorii de aeronave, cu aprobarea Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului.

(4) Scutirile prevazute la alin. (2) lit. a)-c) se aplica numai pe aerodromurile civile unde statul roman este actionar majoritar.

(5) Administratorii aerodromurilor au dreptul de a retine la sol o aeronava civila, in situatia in care aceasta nu a achitat contravaloarea tarifelor prevazute la alin. (1), pana la stingerea debitelor sau pana se face dovada constituirii unor garantii suficiente in raport cu creanta invocata si aceasta este acceptata de administratorul aerodromului, cu respectarea reglementarilor in vigoare

Capitolul VI - Personalul aeronautic civil

Sectiunea I - Prevederi generale

Art. 32

In aeronautica civila functioneaza personal aeronautic civil, precum si alte categorii de personal.

Art. 33

(1) Personalul aeronautic civil cuprinde:

- personal aeronautic civil navigant;
- personal aeronautic civil nenavigant.

(2) Drepturile si obligatiile personalului aeronautic civil se stabilesc prin reglementari specifice, in conditiile legii.

Art. 34

Personalul aeronautic civil navigant cuprinde:

- a) personalul care constituie echipajul de conducere de la bordul aeronavelor civile: piloti, navigatori, mecanici si/sau ingineri de bord si operatori radionaviganti;
- b) personalul de cabina, tehnic sau care indeplineste alte functii la bordul aeronavelor civile, calificat pentru categoria respectiva de aeronava civila, care, neparticipand la conducerea acestora, exercita la bord activitati cu privire la pasageri si marfuri, activitati de control tehnic in vederea constatarii starii de navigabilitate, activitati de verificare in zbor a functionarii mijloacelor serviciilor de comunicatii, navigatie si supraveghere, precum si alte activitati aeronautice civile, potrivit reglementarilor specifice aplicabile;
- c) personalul de inspectie in zbor a operatiunilor aeriene;
- d) parasutistii.

Art. 35

Art. 35. - Personalul aeronautic civil nenavigant cuprinde:

- a) personalul tehnic calificat care lucreaza direct la planificarea si pregatirea operationala a zborurilor, la proiectarea, certificarea, fabricatia, inspectia, intretinerea, reparatia si operarea tehnicii aeronautice;
- b) personalul care furnizeaza si/sau asigura serviciile de navigatie aeriana;
- c) inspectorii aeronautici care exercita activitati de supervizare a sigurantei zborului;
- d) personalul de aerodrom care executa activitati specifice, cu impact asupra sigurantei zborului."

Sectiunea II - Comandantul si echipajul aeronavei civile

Art. 36

- (1) Echipajul aeronavei civile este constituit din personal certificat in mod corespunzator, care desfasoara activitati la bord in conformitate cu reglementarile specifice aplicabile.
- (2) Membrii echipajului aeronavei au obligatia ca, pe intreaga perioada a misiunii, sa aiba asupra lor documentele de certificare individuale obligatorii prevazute de reglementarile specifice aplicabile.
- (3) Echipajul se afla in subordinea comandantului de aeronava civila.
- (4) Comandantul aeronavei civile este desemnat de operatorul aerian, pentru fiecare zbor, cu exceptia cazului cand prin reglementari specifice se prevede altfel."

Art. 37

- (1) Functia de comandant de aeronava civila este indeplinita de pilotul comandant, certificat pentru categoria, clasa sau tipul aeronavei civile respective si avand licenta corespunzatoare in termen de valabilitate.
- (2) Persoana care indeplineste conditiile prevazute la alin. (1) are functia de comandant de aeronava din momentul inceperii misiunii si pana in momentul terminarii acesteia.
- (3) Comandantul aeronavei civile care remorcheaza alte aeronave este comandantul acestora pana la declansarea lor."

Art. 38

- (1) Comandantul aeronavei civile raspunde de pregatirea si executarea in siguranta a fiecarui zbor, precum si de comportamentul si disciplina echipajului la bord si la sol, cu respectarea prevederilor prezentului cod aerian si ale reglementarilor specifice aplicabile.
- (2) Acesta va refuza decolarea atunci cand constata nereguli cu ocazia indeplinirii sarcinilor ce ii revin, in conformitate cu reglementarile specifice in vigoare."

Art. 39

- (1) In timpul misiunii sale comandantul de aeronava civila poate delega atributii, dar nu poate sa isi delege responsabilitatile.
- (2) In cazul in care acesta este impiedicat din orice cauza, in cursul zborului sau la sol, sa isi indeplineasca functia, in lipsa desemnarii prealabile a unei alte persoane pentru a-l inlocui, functia de comandant de aeronava civila va fi exercitata de unul dintre ceilalti membri ai echipajului de conducere, in ordinea stabilita prin reglementarile specifice aplicabile

Art. 40

- (1) Comandantul unei aeronave civile aflate in zbor are jurisdictie asupra intregului personal aeronautic civil aflat la bord.
- (2) Dispozitiile date de comandantul de aeronava civila in timpul zborului, in scopul asigurarii sigurantei zborului, sunt obligatorii pentru toate persoanele aflate la bord.
- (3) Comandantul de aeronava civila poate debarca orice membru al echipajului si orice pasager la o escala intermediara, pentru motive determinate de siguranta zborului si de pastrarea ordinii in aeronava civila.

(4) In caz de pericol, comandantul de aeronava civila va lua masurile necesare pentru salvarea pasagerilor, a echipajului, a incarcaturii, precum si a aeronavei, dupa caz.

(5) In cazul unui accident, comandantul de aeronava civila isi mentine toate prerogativele pana in momentul cand autoritatea in drept il elibereaza de atributiile ce ii revin in legatura cu operarea aeronavei

Art. 41

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 42

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 43

(1) Prin derogare de la prevederile art. 37, operatorul poate desemna in functia de comandant de aeronava civila si o alta persoana decat pilotul comandant.

(2) Obligatiile si raspunderile pentru executarea misiunii se impart intre comandantul de aeronava civila si pilotul comandant, dupa cum urmeaza:

a) pilotul comandant raspunde, de la inceperea si pana la terminarea operatiunii de zbor cu aeronava civila, de conducerea tehnica si de siguranta a aeronavei, putand lua orice masuri pentru realizarea sigurantei zborului;

b) comandantul de aeronava raspunde, in conformitate cu dispozitiile prezentului cod aerian de executarea misiunii in bune conditii, pentru toate celelalte aspecte care nu privesc conducerea tehnica si operarea in siguranta a aeronavei

Capitolul VII - Operatiuni aeriene civile

Sectiunea I - Generalitati

Art. 44

Operatiunile aeriene civile care pot fi efectuate pe teritoriul Romaniei se clasifica astfel:

a) operatiuni de transport aerian public;

b) operatiuni de aviatie generala;

c) operatiuni de lucru aerian.

Sectiunea II - Operatiuni de transport aerian public

Art. 45

Operatiunile de transport aerian public sunt transporturile de pasageri, bagaje, marfuri si/sau posta, efectuate pe baze comerciale, prin curse regulate sau neregulate, de catre transportatorii aeriени.

Transporturile aeriene publice executate in spatiul aerian national sunt supuse tratatelor internationale la care Romania este parte.

Art. 46

(1) Transporturile aeriene publice se executa pe baza de contract de transport incheiat intre transportatorul aerian si beneficiarul transportului.

(2) Prin contractul de transport aerian, transportatorul aerian se obliga sa duca la destinatie pasagerii, bagajele, marfa si/sau posta, iar beneficiarul sa plateasca pretul transportului.

Art. 47

(1) Transportatorul aerian raspunde pentru orice prejudiciu produs prin decesul sau vatamarea

sanatatii pasagerilor ori avarierea sau pierderea bagajelor, a marfii si/sau a postei transportate.

(2) Regimul raspunderii transportatorului aerian este, pentru transporturile aeriene publice internationale, reglementat in conformitate cu tratatele internationale la care Romania este parte, iar pentru transporturile aeriene publice interne, in conformitate cu prevederile dreptului comun, in masura in care nu s-a stabilit altfel printr-o lege speciala sau printr-un tratat international la care Romania este parte.

Art. 48

Transporturile aeriene publice efectuate prin curse regulate sunt transporturile aeriene executate dupa orare publicate si rute prestabilite, destinate sa asigure legatura intre doua sau mai multe aeroporturi si in care capacitatea comerciala disponibila este pusa la dispozitie publicului contra cost.

Art. 49

(1) Transporturile aeriene publice, altele decat cele prevazute la art. 48, se efectueaza prin curse neregulate.

(2) Transporturile aeriene publice prin curse neregulate includ si zborurile care nu implica transportul pasagerilor intre doua sau mai multe aerodromuri, efectuate pe baze comerciale, cu unul sau mai multi pasageri la bord

Art. 50

(1) Transportatorii aerieni romani pot efectua transporturi aeriene publice pe rute interne sau internationale, prin curse regulate sau neregulate, numai in conditiile detinerii unui certificat de operator aerian in termen de valabilitate si a unei licente de transport aerian eliberate de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului.

(2) Exceptiile de la prevederile alin. (1) se stabilesc de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului prin reglementari specifice.

(3) Transportatorii aerieni straini pot efectua transporturi aeriene publice in spatiul aerian national, in conformitate cu drepturile de trafic acordate de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului sau in conditiile stabilite prin tratatele internationale la care Romania este parte.

Sectiunea III - Operatiuni de lucru aerian si aviatie generala

Art. 51

(1) Operatiunile de aviatie generala cuprind:

- a) transporturile aeriene in interes propriu;
- b) zborurile in interes propriu;
- c) zborurile particulare;
- d) zborurile scoala.

(2) Transporturile aeriene in interes propriu reprezinta operatiunile de aviatie generala executate de o persoana juridica, fara perceperea unui tarif sau a echivalentului acestuia in bunuri ori servicii, utilizandu-se aeronave civile proprii sau inchiriate, care constituie accesoriul unei alte activitati economice executate de persoana respectiva, beneficiarul transportului.

(3) Zborurile in interes propriu reprezinta operatiunile de aviatie generala, altele decat transporturile in interes propriu, efectuate de persoane fizice sau juridice, cu aeronave civile proprii sau inchiriate, pentru si in sustinerea nevoilor activitatilor proprii, fara perceperea de tarife. Zborurile in interes propriu includ si zborurile efectuate exclusiv in scop sportiv.

(4) Zborurile particulare reprezinta operatiunile de aviatie generala efectuate de detinatorii de aeronave civile, persoane fizice, exclusiv in scop necomercial.

(5) Zborurile scoala reprezinta operatiunile aeriene civile organizate de persoane fizice sau juridice in scopul pregatirii personalului aeronautic civil navigant

Art. 52

Operatiunile de lucru aerian sunt operatiunile aeriene civile efectuate pentru nevoile industriei, agriculturii, silviculturii, sanatatii publice si protectiei mediului, de cautare si salvare, cercetare stiintifica, fotografiere, monitorizare, publicitate, precum si in alte scopuri de catre operatori aeriени certificati de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului.

Art. 53

Regimul raspunderii operatorilor aeriени care efectueaza operatiuni aeriene de aviatie generala sau de lucru aerian pe teritoriul Romaniei este reglementat in conformitate cu prevederile dreptului comun, in masura in care nu s-a stabilit altfel printr-o lege speciala sau printr-un tratat international la care Romania este parte

Capitolul VIII - Protectia mediului

Art. 54

In sensul prezentului cod aerian, protectia mediului reuneste toate activitatile ce au ca scop reducerea impactului aviatiei civile asupra mediului, datorat zgomotului produs de aeronavele civile, emisiilor motoarelor de aviatie, substantelor folosite in cadrul activitatilor aeronautice civile si reziduurilor rezultate in urma desfasurarii acestor activitati.

Art. 55

Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului stabileste, impreuna cu autoritatea de mediu, politici si reglementari specifice in domeniul protectiei mediului

Art. 56

In scopul protectiei mediului, Ministerul Transporturilor poate restrictiona operarea aeronavelor civile pe aeroporturile din Romania sau in spatiul aerian national.

Art. 57

Ministerul Transporturilor, cu avizul Ministerului Apelor, Padurilor si Protectiei Mediului*), stabileste aeroporturile din Romania care, in urma derularii activitatilor specifice, au un impact semnificativ asupra mediului, in vederea implementarii de programe de protectie a mediului.

Art. 58

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 59

Ministerul Transporturilor, la solicitarea administratorului aeroportului, poate aproba masuri temporare si derogari ce permit operarea aeronavelor civile, care au impact semnificativ asupra mediului.

Art. 60

Prevederile art. 56 nu se aplica urmatoarelor categorii de aeronave civile:

- a) aeronavele de stat romanesti;
- b) aeronavele romanesti care executa misiuni oficiale, prezidentiale sau guvernamentale, iar in cazul celor straine, pe baza de reciprocitate;
- c) aeronavele ce opereaza in folosul Organizatiei Natiunilor Unite, Crucii Rosii si Semilunii Rosii;
- d) aeronavele civile care efectueaza misiuni de cautare si de salvare ori care transporta personal sau materiale in cadrul acestor misiuni;
- e) aeronavele care efectueaza misiuni umanitare si de ajutorare urgenta;
- f) aeronavele care sunt nevoite sa aterizeze din cauze tehnice, din cauza conditiilor meteorologice

nefavorabile sau a unor situatii de forta majora;

g) aeronavele care aterizeaza din dispozitia Ministerului Transporturilor si/sau a Ministerului Apararii Nationale.

Capitolul IX - Siguranta zborului

Sectiunea I - Generalitati

Art. 61

(1) Siguranta zborului reprezinta o cerinta obligatorie si, totodata, un criteriu de performanta fundamental pentru orice activitate aeronautica civila.

(2) Siguranta zborului se realizeaza prin:

a) emiterea de reglementari specifice, inclusiv stabilirea obiectivelor de siguranta, precum si a nivelurilor de siguranta cerute sau minim acceptabile;

b) asigurarea cadrului de implementare a reglementarilor, obiectivelor si nivelurilor de siguranta;

c) exercitarea functiei de supervizare a sigurantei zborului

Art. 62

(1) Functia de supervizare a sigurantei zborului in aviatia civila la nivel national se indeplineste prin desemnare si delegare de competenta din partea Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului, in conditiile art. 5, de catre un organism tehnic specializat care functioneaza separat de agentii aeronautici civili supusi supervizarii.

(2) Organismul tehnic specializat prevazut la alin. (1) are personalitate juridica proprie, este autonom din punct de vedere administrativ si financiar si isi exercita in mod independent atributiile de natura tehnica stabilite.

(3) Pana la 31 decembrie 2005, Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului va desemna organismul tehnic specializat, prevazut la alin. (1), si va stabili atributiile acestuia prin ordin

Art. 62¹

(1) Organismul tehnic specializat prevazut la art. 62 poate interzice temporar sau poate restrictiona efectuarea de zboruri in spatiul aerian national de catre aeronavele civile straine despre care sunt detinute informatii ca operarea ori intretinerea acestora nu corespunde standardelor minime de siguranta stabilite in baza prevederilor Conventiei de la Chicago.

(2) In cazul in care astfel de neconformitati cu standardele minime de siguranta stabilite in baza prevederilor Conventiei de la Chicago sunt sesizate cu ocazia inspectiilor la sol efectuate pe aerodromurile din Romania, conform reglementarilor specifice aplicabile, iar masurile corective subsecvente nu sunt aplicate inaintea efectuarii zborului urmator sau sunt necorespunzatoare, organismul tehnic specializat prevazut la art. 62 poate decide retinerea la sol a aeronavei civile respective, pana la remedierea deficientelor semnalate, urmand a informa imediat autoritatile competente romane si pe cele ale statului de inmatriculare a aeronavei retinute, precum si operatorul implicat.

(3) Masurile necesare pentru retinerea la sol a aeronavei civile prevazute la alin. (2) vor fi luate de administratorul aerodromului, la solicitarea organismului tehnic specializat prevazut la art. 62 sau a reprezentantului sau autorizat."

Sectiunea II - Certificarea agentilor aeronautici civili

Art. 63

In scopul realizarii sigurantei zborului, urmatoarele categorii de agenti aeronautici civili sunt supusi certificarii si supravegherii continue de catre organismul tehnic prevazut la art. 62 alin. (1):

- a) operatorii aerieni corespunzator cu operatiunile aeriene civile pe care le desfasoara;
- b) agentii aeronautici civili care au ca obiect de activitate proiectarea, fabricatia si intretinerea aeronavelor, motoarelor, elicelor, pieselor si echipamentelor asociate, precum si cei care au ca obiect de activitate procesele specializate, inclusiv incercarile de tip, testarile specializate si distribuirea produselor aeronautice;
- c) agentii aeronautici civili care desfasoara activitati de proiectare, constructii, montaj, reparatii pentru elemente de infrastructura si echipamente care concura direct la siguranta zborului;
- d) agentii aeronautici civili care au ca obiect de activitate furnizarea serviciilor de navigatie aeriana, precum si activitatile aeroportuare;
- e) agentii aeronautici civili care se ocupa cu pregatirea personalului aeronautic civil;
- f) alte categorii de agenti aeronautici civili, potrivit reglementarilor specifice aplicabile

Art. 64

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 65

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Sectiunea III - Certificarea personalului aeronautic civil

Art. 66

(1) Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului stabileste, prin reglementari specifice, categoriile de personal aeronautic civil supus certificarii, precum si documentele de certificare obligatorii pentru exercitarea activitatilor aeronautice civile.

(2) Oricare persoana care face dovada indeplinirii cerintelor prevazute in reglementarile specifice aplicabile poate solicita certificarea ca personal aeronautic civil."

Art. 67

CertIFICATELE personalului aeronautic civil sunt documente nominale individuale, obligatorii pe intreaga durata a desfasurarii activitatii ca personal aeronautic civil.

Art. 68

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 69

In conditiile in care tratatele internationale la care Romania este parte nu prevad altfel, documentele de certificare emise de alte state pot fi recunoscute sau validate in Romania numai daca criteriile in baza carora au fost eliberate se situeaza cel putin la nivelul standardelor si practicilor recomandate de Organizatia Aviatiei Civile Internationale si in conditiile indeplinirii cerintelor reglementarilor nationale specifice aplicabile.

Art. 70

Examinarea medicala a candidatilor care solicita certificarea ca personal aeronautic civil poate fi efectuata numai de catre o institutie medicala autorizata, potrivit reglementarilor specifice aplicabile.

Sectiunea IV - Certificarea aeronavelor civile

Art. 71

(1) Aeronavele civile care se inmatriculeaza in Romania, motoarele si elicele acestora vor detine un certificat de tip emis potrivit reglementarilor specifice aplicabile, care sa acopere produsul, inclusiv

toate piesele si echipamentele instalate pe acesta.

(2) In certificatul de tip se inscriu conditiile si limitarile care sunt cerute in interesul sigurantei zborului

Art. 72

Piese si echipamentele pot detine un certificat specific in urma demonstrarii ca acestea sunt conforme cu specificatiile detaliate de navigabilitate stabilite

Art. 73

(1) Fiecare aeronava civila trebuie sa detina un certificat de navigabilitate individual, eliberat in urma demonstrarii ca aeronava civila este conforma cu proiectul de tip aprobat in certificatul de tip si ca intreaga documentatie, inspectiile si incercarile relevante demonstreaza ca aeronava este in conditie de operare in siguranta.

(2) In certificatul de navigabilitate, care trebuie sa se afle in permanenta la bordul aeronavei, se inscriu categoriile de activitati pentru care aeronava civila poate fi folosita, precum si alte conditii si limitari impuse de siguranta zborului."

Art. 74

(1) Ministerul Transporturilor emite reglementari aeronautice specifice privind certificarea aeronavelor civile.

(2) Ministerul Transporturilor poate stabili categorii de aeronave si parasute care, prin exceptie de la prevederile art. 73, pot efectua zboruri fara sa detina certificat de tip si/sau de navigabilitate.

SECTIUNEA V - Zone supuse servitutilor de aeronautica civila

Art. 75

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 76

In scopul asigurarii sigurantei zborului se stabilesc, in conformitate cu reglementarile specifice emise de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, zone supuse servitutilor de aeronautica civila aferente aerodromurilor civile si echipamentelor serviciilor civile de navigatie aeriana.

Art. 77

In zonele supuse servitutilor de aeronautica civila pot fi construite si amplasate constructii, instalatii si echipamente noi numai cu avizul Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului, iar in cazul aerodromurilor exploatate in comun, cu avizul Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului, impreuna cu Ministerul Apararii Nationale.

Art. 78

Administratorii aerodromurilor civile, ai echipamentelor aferente serviciilor de navigatie aeriana, cat si proprietarii terenurilor, cladirilor si amenajarilor aflate in zonele supuse servitutilor de aeronautica civila sunt obligati sa respecte restrictiile impuse prin reglementarile specifice referitoare la aceste zone, precum si prin avizul prevazut la art. 77.

SECTIUNEA VI - Transferul responsabilitatilor de supraveghere a sigurantei zborului

Art. 78¹

In cazul unei aeronave inmatriculate intr-un alt stat si operate de un operator aerian roman, Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului poate incheia, conform Conventiei de la

Chicago si potrivit atributiilor ce ii revin prin prezentul cod aerian, acorduri bilaterale cu autoritatile aeronautice din acel stat, prin care se preiau, in totalitate sau in parte, functiile si obligatiile ce revin statului de inmatriculare a aeronavei.

Art. 78²

In cazul unei aeronave inmatriculate in Romania si operate de un operator aerian dintr-un alt stat, Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului poate incheia, conform Conventiei de la Chicago si potrivit atributiilor ce ii revin prin prezentul cod aerian, acorduri bilaterale cu autoritatile aeronautice din acel stat prin care se transfera, in totalitate sau in parte, functiile si obligatiile ce revin statului roman in calitate de stat de inmatriculare a aeronavei."

Capitolul X - Securitatea aeronautica

Art. 79

Protectia aviatiei civile impotriva actelor de interventie ilicita se realizeaza pe baza Programului National de Securitate Aeronautica, elaborat de Ministerul Transporturilor si aprobat prin hotarare a Guvernului.

Art. 80

Ministerul Transporturilor este autoritatea de stat responsabila pentru dezvoltarea, implementarea si aplicarea programului prevazut la art. 79.

Capitolul XI - Facilitati aeronautice

Art. 81

Facilitatile aeronautice se realizeaza in conformitate cu procedurile, standardele si practicile recomandate, emise de organizatiile internationale de aviatie civila la care Romania este parte, precum si cu legislatia europeana si nationala specifica in vigoare.

Art. 82

Administratorii aerodromurilor civile au obligatia sa asigure conditiile pentru implementarea si asigurarea functionarii sistemului de facilitati aeronautice la aerodromurile pe care le administreaza.

Capitolul XII - Cautarea si salvarea aeronavelor civile

Art. 83

In spatiul aerian national, precum si pe teritoriul Romaniei operatiunile de cautare si salvare a aeronavelor civile aflate in primejdie si a supravietuitorilor unui accident de aviatie se realizeaza in conformitate cu legislatia nationala referitoare la managementul situatiilor de urgenta.

Art. 84

Abrogat, , Legea nr. 399/2005

Art. 85

Asistenta de cautare si de salvare se acorda tuturor aeronavelor civile si supravietuitorilor unui accident de aviatie.

Art. 86

Toate autoritatile publice, precum si persoanele fizice si juridice solicitate au obligatia de a acorda asistenta in cazul operatiunilor de cautare si de salvare, urmarindu-se prioritar salvarea vietilor omenesti, precum si prevenirea amplificarii daunelor si conservarea dovezilor esentiale pentru anchetarea adecvata a accidentelor.

Capitolul XIII - Investigatia tehnica a incidentelor si accidentelor de aviatie

Art. 87

Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului este autoritatea de stat pentru reglementarea, organizarea si desfasurarea activitatilor privind investigatia tehnica a incidentelor si a accidentelor din aviatia civila.

Art. 88

- (1) Scopul investigatiei tehnice il reprezinta stabilirea faptelor, cauzelor si imprejurarilor care au condus la producerea incidentului sau a accidentului de aviatie civila, precum si identificarea masurilor preventive corespunzatoare.
- (2) Obiectivul investigatiei tehnice il reprezinta cresterea sigurantei zborului prin emiterea de recomandari in vederea prevenirii producerii unor incidente sau accidente similare in aviatia civila.

Art. 89

- (1) Investigatia tehnica este independenta de ancheta penala sau disciplinara.
- (2) Stabilirea responsabilitatilor, a persoanelor vinovate, a gradului de vinovatie, precum si aplicarea sanctiunilor sunt de competenta organelor abilitate prin lege.

Art. 90

- (1) Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului emite reglementari specifice cu privire la raportarea, colectarea, prelucrarea si arhivarea informatiilor referitoare la evenimentele de aviatie civila, in conformitate cu recomandarile organizatiilor internationale de aviatie civila.
- (2) Agentii aeronautici civili au obligatia sa informeze Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului asupra producerii incidentelor si accidentelor de aviatie civila.
- (3) Confidentialitatea surselor de informare in timpul investigatiei tehnice, inclusiv raportarile voluntare ale personalului aeronautic civil, care stau la baza inceperii sau desfasurarii unei investigatii, este garantata in conditiile legii."

Art. 91

Echipajele aeronavelor civile, precum si orice persoana fizica sau juridica sunt obligate sa furnizeze, la cererea comisiei de investigare, pe durata investigatiei tehnice, toate informatiile si relatiile care le sunt cunoscute.

Capitolul XIV - Sanctiuni

Art. 92

Incalcarea prevederilor prezentului Cod aerian atrage, dupa caz, raspunderea disciplinara, civila, contraventionala sau penala a persoanelor vinovate.

Art. 93

- (1) Constituie contraventii, daca nu au fost savarsite in astfel de conditii incat, potrivit legii, sa constituie infractiuni, urmatoarele fapte:

- a) lipsa de la bordul aeronavei a documentelor obligatorii prevazute la art. 17 alin. (2), art. 36 alin. (2) si la art. 73 alin. (2);
 - b) refuzul comandantului unei aeronave civile de a prezenta persoanelor imputernicite, in conditiile legii, documentele obligatorii prevazute la art. 17 alin. (2), art. 36 alin. (2) si la art. 73 alin. (2);
 - c) neinformarea Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului cu privire la producerea incidentelor si accidentelor de aviatie civila, de catre cei care au aceasta obligatie in conformitate cu prevederile art. 90 alin. (2);
 - d) desfasurarea de activitati in perimetrul infrastructurii aeroportuare fara licenta prevazuta la art. 29 alin. (3);
 - e) efectuarea activitatilor aeronautice civile prevazute la art. 63, fara detinerea unui certificat valabil, de catre persoane fizice sau juridice;
 - f) efectuarea de operatiuni de transport aerian public fara detinerea licentei de transport aerian si/sau a certificatului de operator prevazute la art. 50 alin. (1);
 - g) amplasarea constructiilor, instalatiilor si echipamentelor in zonele supuse servitutilor de aeronautica civila fara obtinerea avizului Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului, prevazut la art. 77;
 - h) nerespectarea restrictiilor impuse prin reglementarile specifice referitoare la zonele supuse servitutilor aeronautice sau prin avizele emise de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, de catre persoanele fizice si juridice prevazute la art. 78;
 - i) operarea unei aeronave civile cu nerespectarea conditiilor si limitarilor inscise in certificatul de navigabilitate conform prevederilor art. 73 alin. (2);
 - j) efectuarea serviciului de catre personalul aeronautic civil sub influenta bauturilor alcoolice sau a altor substante interzise de autoritatea de reglementare. Se considera sub influenta bauturilor alcoolice personalul care are o imbibatie alcoolica in sange de pana la 0,8‰.
- (2) Prin hotarare a Guvernului se pot stabili si alte fapte contraventionale din domeniul aviatiei civile

Art. 94

Contraventiile prevazute la art. 93 alin. (1) se sanctioneaza dupa cum urmeaza:

- a) contraventiile prevazute la lit. a)-c), cu amenda de la 2.000 lei la 4.000 lei;
- b) contraventiile prevazute la lit. d)-f), cu amenda de la 3.000 lei la 6.000 lei;
- c) contraventiile prevazute la lit. g)-j), cu amenda de la 10.000 lei la 15.000 lei."

Art. 95

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 96

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 97

1) Constatarea contraventiilor prevazute la art. 93, precum si aplicarea amenzilor se fac, cu respectarea dispozitiilor legale in vigoare, de catre persoanele imputernicite in acest scop de ministrul transporturilor, constructiilor si turismului.

(2) Contraventiilor prevazute la art. 93 le sunt aplicabile dispozitiile Ordonantei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contraventiilor, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, cu modificarile si completarile ulterioare."

Art. 98

Incalcarea de catre personalul aeronautic civil a indatoririlor de serviciu sau neindeplinirea lor, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului, se pedepseste cu inchisoare de la unu la 5 ani.

Art. 99

- (1) Incredintarea comenzilor aeronavei civile de catre pilotul comandant unei persoane neautorizate se pedepseste cu inchisoare de la 3 la 10 ani si interzicerea unor drepturi.
- (2) Parasirea fara aprobare a postului de catre orice membru al echipajului de conducere sau de catre personalul ce asigura direct informarea, dirijarea si controlul traficului aerian, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului, se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani.

Art. 100

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 101

- (1) Savarsirea faptei prevazute la art. 93 alin. (1) lit. j), daca aceasta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului, se pedepseste cu inchisoare de la unu la 5 ani.
- (2) Efectuarea serviciului in stare de ebrietate de catre personalul aeronautic civil se pedepseste cu inchisoare de la unu la 5 ani.
- (3) Daca fapta prevazuta la alin. (1) este savarsita de personalul aeronautic navigant, pedeapsa este inchisoarea de la 2 la 7 ani.
- (4) Este considerat in stare de ebrietate personalul care are o imbibatie alcoolica in sange mai mare de 0,8‰."

Art. 102

- (1) Pilotarea unei aeronave de catre o persoana care nu detine documentele de certificare prevazute de reglementarile in vigoare pentru pilotarea aeronavei respective se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amenda.
- (2) Daca prin fapta prevazuta la alin. (1) s-a pus in pericol siguranta altor zboruri, sanatatea publica sau protectia mediului, pedeapsa este inchisoarea de la 2 la 5 ani

Art. 103

- (1) Se pedepsesc cu inchisoare de la 3 luni la un an sau cu amenda urmatoarele fapte:
 - a) exploatarea unei aeronave fara ca aceasta sa posede un certificat de inmatriculare/identificare si un certificat/autorizatie de navigabilitate ori documente echivalente;
 - b) nerespectarea restrictiilor impuse prin reglementarile specifice referitoare la zonele supuse servitutilor aeronautice sau prin avizele emise de Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului, de catre persoanele fizice si juridice prevazute la art. 78, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului;
 - c) efectuarea de operatiuni de transport aerian public fara detinerea licentei de transport aerian si/sau a certificatului de operator prevazute la art. 50 alin. (1), daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului;
 - d) inscripționarea neconforma cu certificatul de inmatriculare/identificare sau suprimarea marilor de inscripționare.
- (2) Fapta prevazuta la lit. a), savarsita dupa refuzul eliberarii certificatului de inmatriculare sau a certificatului de navigabilitate, se pedepseste cu inchisoare de la unu la 3 ani."

Art. 104

In intelesul prevederilor prezentului capitol:

- a) o aeronava se considera a fi in serviciu din momentul in care personalul de la sol sau echipajul incepe sa o pregateasca in vederea unui anumit zbor pana la expirarea unui termen de 24 de ore dupa orice aterizare; perioada de serviciu cuprinde in orice caz intregul timp in care aeronava se afla in zbor, in sensul prevederilor lit. b);
- b) o aeronava se considera a fi in zbor din momentul in care, imbarcarea fiind terminata, toate usile exterioare au fost inchise si pana in momentul in care una dintre aceste usi a fost deschisa in vederea debarcarii; in caz de aterizare fortata se considera ca zborul se continua pana cand

autoritatea competenta preia in sarcina aeronava, persoanele si bunurile de la bord.

Art. 105

Abrogat, Legea nr. 399/2005

Art. 106

Comunicarea de informatii, stiind ca acestea sunt false, daca prin acest fapt se pericliteaza siguranta zborului, se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 10 ani. Daca fapta se savarseste in scopul devierii itinerarului de zbor, pedeapsa este de la 5 la 15 ani si interzicerea unor drepturi.

Art. 107

(1) Savarsirea, cu ajutorul unui dispozitiv, al unei arme sau al unei substante, a unui act de violenta impotriva unei persoane aflate intr-un aeroport civil, daca fapta pune in pericol sau este de natura a pune in pericol siguranta si securitatea in acest aeroport, se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Savarsirea oricarui act de violenta fizica sau psihica asupra unei persoane aflate la bordul unei aeronave civile in zbor sau in pregatire de zbor se pedepseste cu inchisoare de la 10 la 20 de ani si interzicerea unor drepturi.

Art. 108

(1) Distrugerea sau deteriorarea grava, cu ajutorul unui dispozitiv, al unei arme sau al unei substante, a instalatiilor unui aeroport civil ori a unei aeronave care nu este in serviciu, dar se afla pe un aeroport, precum si intreruperea serviciilor de aeroport, daca fapta compromite sau este de natura a compromite siguranta si securitatea in acest aeroport, se pedepsesc cu inchisoare de la 3 la 10 ani.

(2) Distrugerea sau deteriorarea instalatiilor ori a serviciilor de navigatie aeriana sau perturbarea functionarii acestora, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului, se pedepseste cu inchisoare de la 10 la 20 de ani si interzicerea unor drepturi.

(3) Cu pedeapsa prevazuta la alin. (2) se sanctioneaza si distrugerea unei aeronave in serviciu sau cauzarea de deteriorari care o fac indisponibila de zbor ori care sunt de natura sa ii puna in pericol siguranta in zbor.

(4) Plasarea sau inlesnirea plasarii pe o aeronava civila, prin orice mijloc, a unui dispozitiv sau a unei substante capabile sa distruga acea aeronava sau sa ii produca deteriorari care o fac inapta de zbor ori care sunt de natura sa pericliteze siguranta acesteia in zbor se pedepseste cu inchisoare de la 15 la 25 de ani si interzicerea unor drepturi

Art. 109

Preluarea fara drept a unei aeronave, prin orice mijloace, precum si exercitarea fara drept a controlului asupra aeronavei se pedepsesc cu inchisoare de la 10 la 20 de ani si interzicerea unor drepturi.

Art. 110

Daca faptele prevazute in prezentul capitol au avut ca urmare decesul uneia sau al mai multor persoane, pedeapsa este detentiunea pe viata sau inchisoarea de la 15 la 25 de ani si interzicerea unor drepturi.

Art. 111

(1) Tentativa la infractiunile prevazute in prezentul capitol se pedepseste.

(2) Se considera tentativa si producerea sau procurarea mijloacelor ori instrumentelor, precum si luarea de masuri in vederea comiterii infractiunilor prevazute in prezentul capitol.

Art. 112

Cercetarea faptelor prevazute la art. 98111, precum si punerea in miscare a actiunii penale sunt de competenta procurorului de pe langa curtea de apel in a carei raza teritoriala au fost savarsite acestea.

Capitolul XV - Dispozitii finale si tranzitorii

Art. 113

Reglementarile emise de Ministerul Transporturilor in aplicarea prevederilor prezentului Cod aerian sunt obligatorii pentru toti agentii aeronautici civili.

Art. 113^{^1}

Masurile de natura ajutorului de stat prevazute in prezenta lege vor fi notificate potrivit Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicata, si se vor acorda numai dupa autorizarea acestora de catre Consiliul Concurentei

Art. 114

La instituirea de catre Presedintele Romaniei a starii de asediu sau a starii de urgenta, precum si la declararea mobilizarii partiale sau generale a Fortelor Armate ori in caz de agresiune armata indreptata impotriva tarii aplicarea prevederilor prezentului Cod aerian se suspenda in parte sau in intregime, activitatea aeronautica in spatiul aerian national urmand sa se desfasoare conform normelor stabilite de autoritatile militare competente, potrivit legii.

Art. 115

Prezentul Cod aerian intra in vigoare la data de 1 ianuarie 1998*).

Art. 116

Se abroga integral Codul aerian aprobat prin Decretul nr.516/1953, publicat in Buletinul Oficial, Partea I, nr. 56 din 30 decembrie 1953, cu modificarile ulterioare.